

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Csanádi Károly ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Heizer István ügyvéd által képviselt alperes ellen konszernjogi felelősség megállapítása iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2007. november 28. napján kelt 7.G.40.104/2006/16. számú ítélete ellen a felperes részéről 17. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget;

a le nem rótt jogorvoslati illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A Cg. ... cégjegyzékszámom bejegyzett ... Kft. tagja 1995. október 26-tól az alperes és ..., 2000. május 31-től kizárólag az alperes.

1998. február 22-én a felperes, mint kibocsátó és a ... Kft., mint felhasználó szerződést kötött ... igazolványra, melynek felhasználásával a ... Kft. egy villástargoncát vitt ki ...ba, ahonnan az áru nem került vissza Magyarországra. A román vámhatóság 5.500 USD vámot szabott ki, melyet a ... Kereskedelmi és Iparkamara kezesként megfizetett, majd áthárította a felperesre, aki azért helyt állt.

A felperes 1.357.344 forint és járulékai megfizetése iránt kereseti kérelmet terjesztett elő a ... Kft.-vel szemben; a Budaörsi Városi Bíróság 2004. május 24. napján kelt 10.P.20.031/2003/16. sorszámú ítéletével a keresetnek helyt adott, a határozatot a Pest Megyei Bíróság 2005. május 2. napján kelt 5.Pf.25.559/2004/5. számú ítéletével helybenhagyta.

A jogerős ítélet alapján a felperes 2005. július 14-én azonnali beszédési megbízást nyújtott be, melynek eredménytelensége okán kérelmére a Budaörsi Városi Bíróság 2005. december 21-én ... számon végrehajtási lapot állított ki. A végrehajtási eljárás során felvett 2006. július 26-i foglalási jegyzőkönyv szerint a végrehajtó az adóst a alperes címeszám alatti címen nem találta.

A ... Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság felszámolását 2006. augusztus 5-én a Pest Megyei Bíróság elrendelte.

A felperes kereseti kérelmében előadta: az alperes annak ellenére, hogy tisztában volt a bírósági ítéletek alapján a tulajdonában álló társaság tartozásával, annak kifizetése iránt nem intézkedett, tudatosan kivonta a kötelezettség teljesítéséhez szükséges vagyont, ezért helye van - mint minősített befolyásszerző - korlátlan és teljes felelőssége megállapításának. Követelése jogcímét az 1997. évi CXLIV. tv. (Gt.) 296. § (1) és (3) bekezdéseiben jelölte meg, kereseti kérelme alátámasztására indítványozta 2001-től kezdődően az alperes személyes jövedelme, az adós társaság évenkénti mérleg és mérlegbeszámolójában foglaltak vizsgálatát, annak tisztázását, hogy az alperes jelenleg cégtulajdonos-e, továbbá kérte a felszámolóbiztos és a végrehajtó tanúkenti meghallgatását, valamint jogfenntartó nyilatkozatot tett igazságügyi szakértő kirendelésére vonatkozóan.

Az alperes jogalap hiányában a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozott, hogy a Gt. 296. § (3) bekezdése alapján a keresetben kért megállapításnak nincs helye, a Gt. 296. § (1) bekezdésébe foglalt jogszabályi feltételek teljesülését pedig a felperes nem bizonyította. Vitatta, hogy 2005. júliusában a társaság bankszámláját leürítette volna, ennek igazolására a banki kivonatokat másolatát csatolta. Előadta, hogy az azonnali beszédési megbízást a felperes az első alkalommal rossz bankhoz nyújtotta be, a második alkalommal pedig a számlán lévő pénzt - mely a teljes követelést nem fedezte - leemelte. Az adós gazdálkodására vonatkozóan előadta, hogy a ... GmbH-val megkötött szerviz szerződés alapján vevőszolgálati tevékenység ellátására alakult a társaság 1995. évben, azonban a szerződés 2001. december 31-i lejártá előtt a megbízója a szerződést megszegte, ennek következtében partnerei a szerződéseket felmondták, a konkurens cég elcsábította a szakképzett munkaerőjét, így a társaság tevékenysége ellehetetlenült. 2002. évre a társaságnak nagy összegű adótartozása keletkezett, melyet egy targonca eladásából fedeztek, 2005. júliusában pedig az alperes kisebb tagi kölcsönöket fizetett be a társaság számlájára, ez tette lehetővé a felperesi inkasszót is. A társaság rendelkezik egy ... típusú személygépkocsival, amely a mai napig a felszámolás alatt lévő cég vagyonát képezi.

Az elsőfokú bíróság 2007. november 28-án kelt 7.G.40.104/2006/16. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 120.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság ítélete indoklásában megállapította, hogy a kereseti kérelem a Gt. 296. § (1) bekezdése alapján bírálható el, mert a Gt. 296. § (3) bekezdése alapján az ellenőrzött társaság működése során és a veszélyhelyzet bizonyossá nem válásáig lehet fellépni.

Az elsőfokú bíróság a Gt. 296. § (1) bekezdése alapján - mely az uralkodó tag korlátlan és teljes felelősségének a megállapítására vonatkozik - azt vizsgálta, hogy az alperes, mint befolyással rendelkező tag tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott-e, az általa ellenőrzött társaság felszámolás alá került-e, és a társaság fizetéseképtelenné válása okozati összefüggésben áll-e az alperes vállalati irányítási gyakorlatával, továbbá az ellenőrzött társaság vagyona a felszámolási eljárásban előterjesztett, a felszámoló által visszaigazolt vagy a felszámoló bíróság által jogszerűnek és összegszerűségében is alaposnak ítélt hitelezői igények kielégítésére fedezetet nyújtott-e.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes egyedüli tulajdonosa a ... Kft.-nek, melynek felszámolását a bíróság elrendelte. A felperes a perben többszöri felhívás ellenére nem bizonyította azt, hogy az alperes tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott, mint az ellenőrzött társaság ügyvezetője, és a társaság fizetéseképtelenné válása összefüggésben állna az alperes vállalatirányítási gyakorlatával, tartósan hátrányos üzletpolitikájával. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a fentiek alátámasztására a felszámolóbiztos 2007. május 16-i nyilatkozata nem alkalmas; a társaság törzstőkéjének és bevételeinek felhasználására vonatkozóan kért önálló nyilatkozatot nem tudott tenni, mivel a vagyon felhasználását, a kedvezményezetteket a társaság megalakulását követő számviteli bizonylatok tartalmazzák, amelyek nem álltak a rendelkezésére.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság arra vont következtetést, hogy a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, ezért a kereseti kérelmet elutasította.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak hatályon kívül helyezését és az újabb eljárásra, újabb határozat hozatalára másik bíróság kijelölését kérte.

A fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az 1999. évi CXXI. törvényben rögzített feladata okán került sor a perindításra, a gazdálkodó szervezetek felszámolására vonatkozó jogszabállyal való visszaélés alapos gyanúja áll fenn; az alperes az ... átvételekor nem adta le a számlavezető bankjának a szerződés szerinti azonnali beszedési megbízást, ezzel már a jogügylet létrejöttékor a szerződést megszegte. A vámtartozás kapcsán keletkezett jogerős ítélet ellenére - melyet az elsőfokú bíróság a határozatában meg sem említ - fizetési hajlandóságot nem mutatott, részben sem teljesített, ezen magatartása azt jelezte, hogy a tartozást nem áll szándékában megfizetni, bízott a behajtás ellehetetlenülésében. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen vont következtetést a kereset bizonyítatlanságára; tekintve, hogy mellőzte a tanúbizonyítást, szakértő kirendelését és a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat sem vizsgálta meg teljeskörűen. A felperesnek a tartósan hátrányos

üzletpolitika bizonyításához szükséges okiratok nem állnak a rendelkezésére, a felszámolóbiztos azonban a bíróság megkeresésére azt közölte, hogy szakértői bizonyítás esetén rendelkezésre bocsátja a nála lévő iratokat, a felperes pedig szakértő kirendelését indítványozta.

A felperes a fellebbezésében utalt arra, az elsőfokú bíróságtól az ügy tárgyilagos megítélése nem elvárható, erre vonható következtetés a felperesi jogi képviselő meghatalmazásának vizsgálata körülményeiből, így az ügyben másik bíróság eljárása lenne indokolt.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást kellően feltárta, és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a ... Kft. egyetlen tagjaként a társaság működésére irányadó 1997. évi CXIV. tv. (Gt.) 291. §-a szerint közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkezik, és nem tévedett annak megállapításakor sem, hogy a ... Kft. 2006. augusztus 5-én felszámolási eljárás alá került, melynek során a felperes hitelezőként lépett fel.

A kereseti kérelemben előadott tényállás alapján az elsőfokú bíróság helytállóan a Gt. 296. § (1) bekezdése alapján vizsgálta az alperes konszernjogi felelősségét.

A Gt. 296. § (1) bekezdése szerint, ha az ellenőrzött társaság az uralkodó tag legalább többségi irányítást biztosító befolyása következtében tartósan hátrányos üzletpolitikát folytat és ennek következtében az ellenőrzött társaság felszámolása esetén az ellenőrzött társaság vagyona a hitelezők kielégítésére nem nyújt fedezetet, a hitelező felszámolási eljárás során benyújtott keresete alapján a bíróság megállapíthatja az uralkodó tag korlátlan és teljes felelősségét az ellenőrzött társaság tartozásaiért.

A fenti jogszabályi rendelkezés négy elemből álló konjunktív feltételsort határoz meg, melynek maradéktalan teljesülésének a bizonyítása a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a keresetet előterjesztő felperest terhelte; azt tartozott bizonyítani, hogy az alperes tartósan hátrányos üzletpolitikát folytatott, az ellenőrzött társaság felszámolás alá került, a társaság fizetéseképtelenné válása okozati összefüggésben áll az uralkodó tag vállalatirányítási gyakorlatával és az ellenőrzött társaság vagyona a hitelezők kielégítésére nem nyújt fedezetet. A feltételek konjunktivitásából következően, ha valamelyik feltétel teljesülése nem állapítható meg, a kereset elutasításának van helye.

A bizonyítási teher Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti helyes telepítésével és a bizonyítékok helytálló értékelésével vont következtetést az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget; a felszámolás elrendelésén túl a perben nem nyert bizonyítást a tartósan hátrányos üzletpolitika folytatása, az, hogy ezzel összefüggésben következett volna be a társaság fizetéseképtelenné válása, mindezek hiányában pedig annak konkrét vizsgálata nem is volt szükséges, hogy az ellenőrzött társaság vagyona a hitelezők kielégítésére fedezetet nyújt-e.

Rámutat a Fővárosi Ítéltábla, hogy a tartósan hátrányos üzletpolitika folytatása mindig az ellenőrzött társaság nézőpontjából ítélandó meg, a tartós hátrány okozás folyamatos szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartást feltételez, melynek okozati összefüggésben kell állnia az ellenőrzött társaságnál keletkező, a felszámolási eljáráshoz vezető veszteséggel. Ha az utóbbi objektív gazdasági körülmények következménye, akkor nem áll fenn konszernjogi felelősség (EBH 2004.1038). A felperes által kért felelősség megállapítás alapjául az önmagában nem szolgálhat, hogy az ellenőrzött társaságnak jogerős ítélet alapján be nem hajtható tartozása áll fenn, annak vizsgálata pedig, hogy az ellenőrzött társaság a felperessel kötött szerződés teljesítése során szerződést szegett-e, nem jelen eljárásra tartozik.

Az alperes az érdemi ellenkérelmében a társaság gazdálkodásának külső okokból bekövetkező ellehetetlenülésére hivatkozott, az alperes üzletpolitikája a társaság tényleges gazdasági működésének, gazdálkodásának a vizsgálatával lett volna ellenőrizhető.

Az alperes üzletpolitikájáról, a társaság gazdálkodásáról a felperes által tanúként meghallgatni kért végrehajtó nyilvánvalóan nem tudhatott, a társaság felszámolója pedig az elsőfokú bíróság által helytállóan értékelt 2007. május 16-i beadvány szerint konkrétan nem tudott nyilatkozni, így nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ezen tanúk meghallgatását - szükségtelenség okán - mellőzte.

Tekintve, hogy a felszámoló a 2007. május 16-i nyilatkozatában jelezte, hogy szakértői bizonyítás esetén a társaság gazdálkodásának vizsgálatához rendelkezésére álló okiratokat átadja, és a felperes a 2007. április 20-án kelt, az elsőfokú bírósághoz 2007. április 26-án 5. sorszám alatt beérkezett előkészítő iratában a szakértői bizonyításra vonatkozóan csak jogfenntartó nyilatkozatot tett, helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a felperest a 2007. május 21-i tárgyalásról felvett 7.G.40.104/2006/9. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésben - többek között - a szakértői bizonyítás körében határozott nyilatkozattételre, ettől függően a szakértőhöz intézendő kérdések megjelölésére és a szakértői díj előzetes letétbe helyezésére szólította fel.

A felperes a fenti végzést 2007. június 14-én átvette, a felhívásnak azonban sem a megadott tizenöt napos határidő alatt, sem azt követően nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság a 2007. július 10-i tárgyalásról felvett 7.G.40.104/2006/11. számú

tárgyalási jegyzőkönyvbe és a 2007. október 9-i tárgyalásról felvett 7.G.40.104/2006/13. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzéseiben a felperest ismételten a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a bizonyítási kötelezettségéről, a bizonyítandó tényekről és a bizonyítási indítvány elmaradásának Pp. 141. § (6) bekezdése szerinti jogkövetkezménye alkalmazásáról tájékoztatta, a felperes ennek ellenére bizonyítási indítványt nem tett.

Mindezekre figyelemmel alaptalan a felperes azon fellebbezési előadása, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást kellően nem tárta fel, és az általa kért, szükséges bizonyítást nem folytatta le.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak eltérő tényállás megállapítására és jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, a határozat hatályon kívül helyezése hiányában a Fővárosi Ítéltábla a másik bíróság kijelölése iránti fellebbezési kérelemben foglaltakra - sürgőssége okán - nem tért ki.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte az alperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó jogi képviseleti munkadíjból áll. A felperes illetékmentessége folytán le nem rótt jogorvoslati illeték a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint az állam terhén marad.

Budapest, 2008. június 24.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s. k.,
bíró